

Положення
про порядок виявлення, обліку та передачу у комунальну власність
Тернопільської міської територіальної громади безхазяйного майна та
визнання спадщини відумерлою

1. Загальні положення

1.1. Положення розроблене відповідно до Цивільного кодексу України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», Постанови Кабінету Міністрів України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», з метою врегулювання відносин щодо виявлення, взяття на облік, збереження рухомого та нерухомого майна, яке є безхазяйним майном або відумерлою спадщиною.

1.2. Для цілей цього Положення застосовуються наступні визначення:

- безхазяйне майно – це майно, яке не має власника або власник якого невідомий;

- відумерла спадщина – майно, власник якого помер, а спадкоємці за заповітом і за законом відсутні чи усунуті від права спадкування або не прийняли спадщину чи відмовилися від її прийняття;

- уповноважений орган щодо проведення підготовчих дій та звернення до суду із заявою про передачу безхазяйного майна у комунальну власність Тернопільської міської територіальної громади – управління обліку та контролю за використанням комунального майна Тернопільської міської ради;

- уповноважений орган щодо проведення підготовчих дій та звернення до суду із заявою про визнання спадщини відумерлою – управління правового забезпечення Тернопільської міської ради;

- нерухоме майно – будинки, гаражі, інші будівлі та споруди, переміщення яких є неможливим без знецінення і зміни їх призначення та земельні ділянки;

- рухоме майно – матеріальні об'єкти, які можуть бути переміщеними без заподіяння їм шкоди. До рухомого майна належить майно у матеріальній формі, яке не є нерухомістю (стаціонарні малі архітектурні форми, спеціальні конструкції зовнішньої реклами, тощо).

1.3. Дія цього Положення поширюється на нерухоме та рухоме майно, що не має власника або власник якого невідомий, майно, власник якого помер, а спадкоємці за заповітом і за законом відсутні чи усунуті від права спадкування або не прийняли спадщину чи відмовилися від її прийняття.

1.4. Не може бути визнано безхазяйним майно власник якого відомий, але невідомо, де він знаходиться, а також майно, яким користуються члени сім'ї, родичі власника чи яким управляють особи за дорученням власника.

1.5. Майно, яке фактично прийняте спадкоємцями, але право власності на яке не оформлене, відумерлою спадщиною не визнається.

2. Виявлення безхазяйного нерухомого майна та відумерлої спадщини

2.1. Юридичні чи фізичні особи, яким стало відомо про нерухоме майно, що не має власника або власник якого невідомий чи яке ніким не успадковане, зобов'язані повідомити про таке майно Тернопільську міську раду чи уповноважений орган.

2.2. У разі одержання повідомлення про наявність майна, що містить ознаки безхазяйного, уповноважений орган здійснює всебічний та об'єктивний аналіз отриманої інформації для з'ясування наявності підстав вважати нерухоме майно безхазяйним та звертається до органу державної реєстрації прав за місцезнаходження майна з заявою про взяття цього майна на облік як безхазяйного у порядку передбаченому законодавством.

2.3. Уповноважений орган отримує інформацію про зареєстровані права та їх обтяження, що містяться у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, стосовно нерухомого майна, що має ознаки безхазяйного або відумерлої спадщини та земельної ділянки, на якій воно розташоване.

У разі необхідності, уповноважений орган звертається до:

- відповідного бюро технічної інвентаризації із запитом про отримання інформації щодо проведення державної реєстрації речових прав та їх обтяжень на це майно;
- відповідних територіальних органів – щодо зареєстрованих прав на земельні ділянки, на яких розташоване нерухоме майно;
- регіонального відділення Фонду державного майна України – щодо інформації про наявність / відсутність відомостей про об'єкт нерухомого майна у Єдиному реєстрі об'єктів державної власності;
- інших органів, фізичних та юридичних осіб, незалежно від форми власності, щодо отримання інформації необхідної для визнання майна безхазяйним чи спадщини відумерлою.

З метою встановлення можливих власників, спадкоємців чи правонаступників нерухомого майна, що може бути визнане безхазяйним майном чи відумерлою спадщиною, уповноважений орган використовує дані відкритих електронних реєстрів до яких у встановленому законодавством порядку надано доступ органам місцевого самоврядування.

2.4. У ході здійснення підготовчих заходів по прийняттю на облік безхазяйного нерухомого майна уповноважений орган організовує комісійне обстеження виявленого майна із залученням, у разі потреби (за їх згодою), представників відповідних служб, у процесі якого вирішуються питання:

- технічного стану об'єкта;

- можливості використання об'єкта згідно із його функціональним призначенням;
- пропозицій щодо подальшого використання об'єкта;
- у разі необхідності в 30-ти денний термін проводить технічну інвентаризацію, виготовляє інвентарну справу;
- при необхідності, управління з питань містобудування та архітектури Тернопільської міської ради присвоює безхазяйному об'єкту адресний номер відповідно до визначеного чинним законодавством порядку.

Комісійне обстеження завершується складанням акта обстеження об'єкта із зазначенням:

- місцезнаходження нерухомого майна, в тому числі наявність присвоєної адреси (якщо адреса відсутня, місцезнаходження визначається схематично із зазначенням адрес об'єктів нерухомого майна, що розташовані поруч, або кадастрових номерів земельних ділянок),
- опис нерухомого майна, відомості про його технічний стан та інша інформація.

3. Облік безхазяйного нерухомого майна

3.1. Після комісійного обстеження об'єкта, за наявності достатніх підстав вважати майно безхазяйним, уповноважений орган направляє до державного реєстратора заяву про взяття безхазяйного нерухомого майна на облік.

3.2. Взяття на облік безхазяйного нерухомого майна державним реєстратором здійснюється у день прийняття відповідної заяви. Датою та часом взяття на облік безхазяйного нерухомого майна вважаються дата та час реєстрації відповідної заяви, за результатом розгляду якої державним реєстратором прийнято рішення щодо взяття на облік безхазяйного нерухомого майна.

Якщо за результатом розгляду державним реєстратором поданої заяви прийнято рішення про взяття його на облік шляхом внесення відповідних відомостей до спеціального розділу Державного реєстру прав на нерухоме майно, уповноваженим органом направляється пропозиція до відповідного виконавчого органу міської ради про забезпечення розміщення у друкованих засобах масової інформації та/або на офіційному вебсайті Тернопільської міської ради оголошення про взяття такого нерухомого майна на облік як безхазяйного.

В оголошенні вказується дата взяття державним реєстратором безхазяйного нерухомого майна на облік та інформація про намір Тернопільської міської ради звернутися до суду з заявою про передачу безхазяйного нерухомого майна у комунальну власність Тернопільської міської територіальної громади після спливу одного року з дня взяття на облік цього майна як безхазяйного, у випадку відсутності щодо такого нерухомого майна відомостей про власників, спадкоємців, правонаступників та

підтверджуючих документів про право власності чи правонаступництва щодо нього.

3.3. У випадку, якщо в строк встановлений в оголошенні про взяття на облік безхазяйного нерухомого майна, до Тернопільської міської ради звертається особа з документами, що підтверджують її право власності на це майно, така особа відшкодовує витрати, пов'язані з його утриманням, збереженням, виготовленням на нього відповідної технічної документації, публікації оголошення, тощо.

3.4. Після спливу одного року з дня взяття на облік безхазяйного нерухомого майна, уповноважений орган готує та подає заяву до суду про передачу майна у комунальну власність Тернопільської міської територіальної громади.

4. Підготовчі дії щодо визнання спадщини відумерлою

4.1. Уповноважений орган при наявності інформації про відумерлу спадщину отримує інформацію про зареєстровані права та їх обтяження, що містяться у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, стосовно відповідного нерухомого майна та земельної ділянки, на якій воно розташоване та може звертатися до інших органів згідно переліку визначеного у розділі 2 цього Положення.

З метою виявлення спадкоємців чи підтвердження їх відсутності, уповноважений орган звертається до органу державної реєстрації актів цивільного стану, щодо підтвердження факту смерті особи після якої відкрилась спадщина.

Уповноважений орган має право на одержання із Спадкового реєстру інформації про заведену спадкову справ та видане свідоцтво про право на спадщину щодо майна, про яке отримано інформацію як про таке, що містить ознаки відумерлої спадщини.

4.2. Якщо після спливу одного року з часу відкриття спадщини спадкоємці не будуть виявлені, уповноважений орган здійснює правовий аналіз зібраних документів та готує і подає заяву до суду про визнання спадщини відумерлою.

5. Використання безхазяйного нерухомого майна та об'єктів відумерлої спадщини

5.1. Після взяття на облік безхазяйного майна та виявлення відумерлої спадщини, уповноважений на це виконавчим комітетом орган міської ради, забезпечує утримання таких об'єктів у належному стані.

6. Реєстрація права комунальної власності

6.1. Після отримання рішення суду про передачу безхазяйного нерухомого майна у комунальну власність чи визнання спадщини відумерлою, уповноважений орган (особа) звертається із заявою про державну реєстрацію права комунальної власності Тернопільської міської територіальної громади.

6.2. Витрати на державну реєстрацію права комунальної власності, оплату послуг стосовно взяття на облік, проведення технічної інвентаризації та виготовлення технічного паспорта, експертну оцінку об'єкту нерухомого майна здійснюються за рахунок коштів місцевого бюджету.

7. Облік рухомого безхазяйного майна

7.1. Інформація про рухоме майно (стаціонарні малі архітектурні форми, спеціальні конструкції зовнішньої реклами та інше), від якого відмовився власник або власник якого невідомий, надається уповноваженому органу.

7.2. Уповноважений орган веде облік, розміщує оголошення про виявлене безхазяйне майно у пресі та на сайті міської ради і вживає заходи щодо встановлення власника майна.

7.3. Рухоме майно переходить у власність територіальної громади відповідно до Цивільного Кодексу України.

8. Використання майна, переданого до комунальної власності

8.1. Органи місцевого самоврядування відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» здійснюють правомочності щодо володіння, користування і розпорядження майном:

- з моменту державної реєстрації права комунальної власності на об'єкти нерухомого майна;
- з моменту прийняття рішення міської ради про прийняття до комунальної власності об'єктів рухомого майна.

8.2. Після реєстрації права комунальної власності на об'єкти нерухомого майна, у разі попереднього укладення договору про збереження безхазяйного майна або відумерлої спадщини, виконавчий комітет міської ради повідомляє особу, з якою договір укладено, про його розірвання.

8.3. Спори щодо передачі безхазяйного майна до комунальної власності територіальної громади та визнання спадщини відумерлою вирішуються згідно із вимогами чинного законодавства у судовому порядку.

Міський голова

Сергій НАДАЛ

